

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 09.06.2016

Versjon 1

revidert den: 09.06.2016

Avsnitt 1: Identifikasjon av kjemikaliet og ansvarlig firma

· **1.1 Produktidentifikator**

· **Handelsnavn: E2 - Liqueur**

· **Artikkelnummer: PT-DP-E2**

· **1.2 Relevante, identifiserte anvendelser av stoffet eller stoffblandingen, samt anvendelser som frarådes**

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

· **Bruk av stoffet/ tilberedning** Brukt som referansemateriale.

· **Produsent/leverandør:**

LGC Standards GmbH

Mercatorstr. 51

D-46485 Wesel

GERMANY

Tel : +49 (0) 281-98 87-0

Fax : +49 (0) 281-98 87-199

eMail : de@lgcstandards.com

Web : www.lgcstandards.com

· **Avdeling for nærmere informasjon:**

Product safety department

eMail : sds-request@lgcgroup.com

· **1.4 Nødnummer:** Giftinformasjonen: +47 (0) 22 59 13 00

Avsnitt 2: Viktigste faremomenter

· **2.1 Klassifisering av stoff eller stoffblanding**

· **Klassifisering i henhold til EC-forskrift nr.1272/2008**

GHS02 Flamme

Flam. Liq. 3 H226 Brannfarlig væske og damp.

· **2.2 Etikettelementer**

· **Merking iht. bestemmelse (EC) Nr. 1272/2008**

Produktet er klassifisert og merket i henhold til CLP-forordningen.

· **Farepiktogrammer**

GHS02

· **Varselord Advarsel**

· **Faresetninger**

H226 Brannfarlig væske og damp.

· **Sikkerhetssetninger**

P280 Benytt vernehansker/verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm.

P210 Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder.
Røyking forbudt.

P241 Bruk elektrisk materiell/ventilasjonsmateriell/belysningsmateriell som er eksplosjonssikkert.

P240 Beholder og mottaksutstyr jordes/potensialutlignes.

P303+P361+P353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll/dusj huden med vann.

P501 Innholdet / emballasjen skal avhendes i henhold til de lokale / regionale / nasjonale / internasjonale forskrifter.

· **2.3 Andre farer**

· **Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**

· **PBT:** Ikke brukbar.

(fortsatt på side 2)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 09.06.2016

Versjon 1

revidert den: 09.06.2016

Handelsnavn: E2 - Liqueur· **vPvB:** Ikke brukbar.

(fortsatt fra side 1)

Avsnitt 3: Stoffblandingers sammensetning og stoffenes klassifisering

- **3.2 Kjemisk karakterisering: Blandinger**
- **Beskrivelse:** Inneholder også nivåer av stoffer som ikke anses som farlige.

· Farlige innholdsstoffer:

CAS: 64-17-5	Ethanol	Flam. Liq. 2, H225	30-50%
EINECS: 200-578-6			
RTECS: KQ6300000			

· Ytterligere informasjoner:

Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i kapittel 16.
Ikke for menneskelig konsum.

Avsnitt 4: Førstehjelpstiltak

- **4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak**
- **Etter innånding:** Frisklufttilførsel, ved besvær oppsøkes lege.
- **Etter hudkontakt:** Vask straks med vann og sepe og skylle godt etterpå.
- **Etter øyekontakt:** Skylle øynene med åpne øyenlokk i flere minutter under rennende vann.
- **Etter svelging:** Skille munn. Fremkall ikke brekninger.
- **4.2 De viktigste symptomer og effekter, både akutt og forsinket**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **4.3 Indikasjon på omgående medisinsk hjelp eller påkrevet spesialbehandling**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 5: Tiltak ved brannslukning

- **5.1 Slokkemiddel**
- **Egnede slukningsmidler:**
CO₂, slukningspulver eller vann i spredt stråle. Større branner bekjempes med vann i spredt stråle eller med skum som er motstandsdyktig mot alkohol.
- **5.2 Spesielle farer som oppstår pga. substanser eller blandinger**
Ved oppheting og i tilfelle av brann er dannelse av giftige gasser mulig.
- **5.3 Informasjon vedr. brannbekjempelse**
- **Spesielt verneutstyr:** Bær åndedrettsbeskyttelse egnet for omgivelsesluften.

Avsnitt 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

- **6.1 Personlige vernetiltak, verneutstyr og prosedyrer ved nødsituasjoner**
Ta på beskyttelsesdrakt. Hold ubeskyttede personer borte.
- **6.2 Miljøverntiltak:**
Fortynn med rikelig med vann.
La ikke produktet komme ned i kloakk/overflatevann/grunnvann.
- **6.3 Metoder og materiale for oppsamling og opprensing:**
Ta opp stoffet med væskebindende materiale (sand, kiselgur, syrebindemiddel, universalbindemiddel, sagflis).
- **6.4 Henvisning til andre avsnitt**
Informasjoner om sikker håndtering, se kapittel 7.
Informasjoner om personlig beskyttelsesutstyr, se kapittel 8.

(fortsatt på side 3)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 09.06.2016

Versjon 1

revidert den: 09.06.2016

Handelsnavn: E2 - Liqueur

(fortsatt fra side 2)

Informasjoner om bortskaffelse/deponering, se kapittel 13.

Avsnitt 7: Håndtering og oppbevaring

- **7.1 Forholdsregler for sikker håndtering** Lagres kjølig og tørt i godt tillukkede fat.
- **Henvisninger om brann- og eksplosjonsvern:**
 Bruk av åpen ild forbudt - røyking forbudt.
 Gjør tiltak mot elektrostatisk oppladning.
- **7.2 Villkår for sikker lagring, inkl. eventuelle inkompatibiliteter**
- **Lagring:**
- **Krav til lagerrom og beholdere:**
 Lagres på et kjølig sted.
 Se produsentens erklæring når det gjelder konkrete krav til temperaturen ved lagring og transport.
 Må bare oppbevares i originalbeholdere.
 Oppbevar beholderne på et sted med god ventilasjon. Holdes unna antenningskilder og varme.
- **Informasjoner om felles lagring:** Lagres adskilt fra næringsmidler.
- **Ytterligere informasjoner om lagervilkårene:** Hold beholderne tett tillukket.
- **7.3 Spesiell sluttbruk** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 8: Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr

- **Ytterligere informasjoner om utforming av tekniske anlegg:** Ingen ytterligere informasjoner, se punkt 7.
- **8.1 Kontrollparametere**

 · **Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:**
64-17-5 Ethanol

 AG () | Langtidsverdi: 950 mg/m³, 500 ppm

- **Ytterligere informasjoner:** Basis: listene som var gyldige ved oppstillingen.
- **8.2 Begrensning og kontroll av eksponering**
- **Personlig verneutstyr:**
- **Generelle verne- og hygienetiltak:** Vask hendene før arbeidspauser og ved arbeidets slutt.
- **Åndedrettsvern:** Ikke nødvendig.
- **Håndvern:**
 Hanskematerialet må være ugjennomtrengelig og bestandig overfor produktet /stoffet /blandingen.
 Hanskematerialet velges under hensyntagen til holdbarhetstid, gjennomtrengelighet og degradering.
 På grunn av manglende tester kan det ikke gis noen anbefaling om hanskemateriale for produktet / tilberedningsprosessen/kjemikalieblanding.
- **hanskemateriale**
 Valget av egnet hanske er ikke bare avhengig av materiale, men også av andre kvalitetskjennetegn og er forskjellig fra produsent til produsent. Da produktet representerer en sammensetning av flere stoffer, kan holdbarheten av hanskematerialet ikke forhåndsberegnes, og denne må testes før bruk.
- **gjennomtrengingstid for hanskemateriale**
 Den nøyaktige holdbarhetstiden må bringes på det rene hos hanskeprodusenten og overholdes.
- **Øyevern:**

Tettsittende vernebrille

NO

(fortsatt på side 4)

Handelsnavn: E2 - Liqueur

(fortsatt fra side 3)

Avsnitt 9: Fysiske og kjemiske egenskaper
· 9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper
· alminnelige opplysninger
· Utseende:

· Form:	Væske
· Farge:	Hvitaktig
· Lukt:	Alkohollignende
· Luktterskel:	Ikke bestemt.

 · **pH-verdi:** Ikke bestemt.

· Tilstandsendring

· Smeltepunkt/smelteområde:	Ikke bestemt.
· Kokepunkt/kokeområde:	86 °C

 · **Flammepunkt:** 26 °C

 · **Antennelighet (fast, gassformet):** Ikke bestemt.

 · **Antennelsestemperatur:** 425 °C

 · **Spaltningsstemperatur:** Ikke bestemt.

 · **Selvantennelighet:** Produktet er ikke selvantennelig.

 · **Eksplisjonsfare:** Produktet er ikke eksplisjonsfarlig. Dannelse av eksplisjonsfarlige damp-/luftblandinger er dog mulig.

· Eksplisjonsgrenser:

· Nedre:	3,5 Vol %
· Øvre	15,0 Vol %

 · **Damptrykk ved 20 °C:** 59 hPa

 · **Tetthet ved 20 °C:** 0,91621 g/cm³

 · **relativt tetthet** Ikke bestemt.

 · **damptetthet** Ikke bestemt.

 · **fordampningshastighet** Ikke bestemt.

 · **Løslighet i / blandbarhet med vann:**

Fullstendig blandbar.

 · **Fordelingskoeffisient (n-oktanol/vann):** Ikke bestemt.

· Viskositet:

 · **Dynamisk:** Ikke bestemt.

 · **Kinematisk:** Ikke bestemt.

 · **9.2 Annen informasjon** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 10: Stabilitet og reaktivitet

 · **10.1 Reaktivitet** Stabil under normale forhold.

 · **10.2 Kjemisk stabilitet** Stabil under normale forhold.

 · **Termisk spaltning / vilkår som må unngås:**

Ved oppheting og i tilfelle av brann er dannelse av giftige gasser mulig.

 · **10.3 Mulighet for farlige reaksjoner** Det kjennes ingen farlige reaksjoner.

 · **10.4 Forhold som bør unngås**

Antennelseskilder

Varme.

 · **10.5 Inkompatible materialer:** Sterkt oksiderende agenter.

(fortsatt på side 5)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 09.06.2016

Versjon 1

revidert den: 09.06.2016

Handelsnavn: E2 - Liqueur

(fortsatt fra side 4)

- **10.6 Farlige nedbrytningsprodukter:** Ved opphetning og i tilfelle av brann er dannelse av giftige gasser mulig.

Avsnitt 11: Opplysninger om helsefare

- **11.1 Informasjon om toksikologiske virkninger**
- **Akutt giftighet** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Primær irritasjonsvirkning:**
- **Hudetsing/hudirritasjon** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt**
Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Informasjon om følgende grupper med potensielle virkninger:**
- **CMR-virkninger (kreftfremkallende virkninger, arvestoffskadelige og reproduksjonsskadelige virkninger)**
- **Skader på arvestoffet i kjønnseller** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Kreftframkallende egenskap** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Reproduksjonstoksisitet** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **STOT – enkelteksponering** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **STOT – gjentatt eksponering** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Aspirasjonsfare** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Avsnitt 12: Miljøopplysninger

- **12.1 Giftighet**
- **Akvatisk toksisitet:** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.2 Persistens og nedbrytbarhet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.3 Bioakkumulasjonspotensial** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.4 Mobilitet i jord** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **Ytterligere økologiske informasjoner:**
- **Generelle informasjoner:**
Vannfareklasse 1 (D) (Selvklassifisering): lett farlig for vann
Ikke la stoffet komme ufortynnet ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker.
- **12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**
- **PBT:** Ikke brukbar.
- **vPvB:** Ikke brukbar.
- **12.6 Andre skadelige virkninger** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 13: Fjerning av kjemikalieavfall

- **13.1 Metoder for avfallsbehandling**
- **Anbefaling:** Må ikke bortskaffes sammen med husholdningsavfall. Må ikke komme ned i kloakk.
- **Europeiske avfallslisten** Avfallskoder fra EWC skal tildeles beroende på opphav og produksjon.
- **Ikke rengjort emballasje:**
- **Anbefaling:** Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter.
- **Anbefalt rengjøringsmiddel:** Vann, eventuelt med tilsetning av rengjøringsmidler.

Avsnitt 14: Opplysninger om transport

- **14.1 UN-nummer:**
- **ADR, IMDG, IATA** UN1170
- **ADR** 1170 ETANOLLØSNING (ETYLALKOHOLLØSNING)
- **IMDG** ETHANOL SOLUTION (ETHYL ALCOHOL SOLUTION)

(fortsatt på side 6)

NO

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 09.06.2016

Versjon 1

revidert den: 09.06.2016

Handelsnavn: E2 - Liqueur

(fortsatt fra side 5)

· IATA	ETHANOL SOLUTION
· 14.3 transport fareklasser	
· ADR, IMDG, IATA	
	
· klasse	3 Brannfarlige væsker
· Fareseddel	3
· 14.4 Emballasjegruppe:	
· ADR, IMDG, IATA	III
· 14.5 Miljøfarer:	
· Marine pollutant:	Nei
· 14.6 Særskilte forholdsregler for bruker	Advarsel: Brannfarlige væsker
· Kemler-tall:	30
· EMS-nummer:	F-E,S-D
· 14.7 Transport i bulk iht. anneks II til MARPOL 73/78 og til IBC-koden	Ikke brukbar.
· Transport/ytterligere informasjoner:	
· ADR	
· Fritatt mengde (EQ):	E1
· Begrenset mengde (LQ)	5L
· Transportkategori	3
· Tunnel restriksjonskode	D/E
· UN "Model Regulation":	U N 1 1 7 0 , E T A N O L L Ø S N I N G (ETYLALKOHOLLØSNING), 3, III

Avsnitt 15: Opplysninger om lover og forskrifter

- **15.1 Helse-, sikkerhets- og miljøforskrifter/lovgivning som gjelder spesielt for stoffet eller stoffblandingen**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **15.2 Kjemisk sikkerhetsvurdering:** En kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført.

Avsnitt 16: Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet (SDS) er utarbeidet med rimelig aktsomhet og er korrekt og nøyaktig så langt vi kan fastslå. Brukeren må vurdere egnetheten til informasjonen for sitt bestemte formål, sikre samsvar med eksisterende lover og forskrifter og være oppmerksom på at andre eller ekstra sikkerhets- eller ytelsesfaktorer kan gjøre seg gjeldende ved bruk, håndtering og/eller oppbevaring av materialet. Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet gir seg ikke ut for å være altomfattende eller utgjøre en garanti for egenskapene til materialet som leveres, og bør kun brukes som en veiledning. LGC gir ingen garanti eller fremstilling når det gjelder nøyaktigheten og fullstendigheten til informasjonen heri, påtar seg intet ansvar for egnetheten til denne informasjonen for brukerens planlagte bruksområde eller konsekvensene av slik bruk og er ikke ansvarlig for skade eller tap, uansett årsak, direkte eller på annen måte.

- **Relevante satser**
H225 Meget brannfarlig væske og damp.
- **Forkortelser og akronymer:**
ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

(fortsatt på side 7)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 09.06.2016

Versjon 1

revidert den: 09.06.2016

Handelsnavn: E2 - Liqueur

(fortsatt fra side 6)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

LD50: Lethal dose, 50 percent

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic

vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative

LC50: Lethal concentration, 50 percent

SVHC: Substances of Very High Concern

Flam. Liq. 2: Flammable liquids – Category 2

Flam. Liq. 3: Flammable liquids – Category 3

Kilder

Tables 3.1 and 3.2 from Annex 6 of EC 1272/2008, EC 1907/2006, EH40/2005 as amended 2011, Registry of Toxic Effects of Chemical Substances (RTECS), The Dictionary of Substances and their Effects, 1st Edition, IUCLID.

NO